

B.Sc. (Horti.) Entrance Examination Model Question Paper (200 Marks)

आसन
क्रमांक

प्रश्नपुस्तिका
अनुक्रमांक

0054

उद्यानविद्या पदवी प्रवेश परीक्षा जून -20__

विद्यार्थ्यांसाठी सुचना

1. कृषि विज्ञान पदवी परीक्षेत एकूण चार विभाग आहेत. विभाग पहिला : कृषि अधिष्ठान, विभाग दुसरा : उद्यानविद्या पदविका, विभाग तिसरा : कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन पदविका, आणि विभाग चौथा : कृषि पत्रकारिता पदविका असे आहेत.
2. प्रवेश परीक्षा ही बहुपर्यायी प्रश्न प्रकारची असून त्यात एकूण 200 प्रश्नांचा समावेश आहे प्रत्येक विभागासाठी 50 प्रश्न असून ही प्रश्नपुस्तिका सोडविण्यासाठी दिड तासाचा कालावधी आहे.
3. उद्यानविद्या पदवी परीक्षेत उत्तीर्ण होण्यासाठी एकूण 200 गुणांपैकी 100 गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे.
4. तुम्हाला उद्यानविद्या पदवी प्रवेश परीक्षेची प्रश्नपुस्तिका दिल्यावर प्रश्नपुस्तिकेच्या वरच्या भागावर तुमचा कायम नोंदणी क्रमांक व परीक्षा आसन क्रमांक सुवाच्च इंग्रजी आकड्यात लिहावा.
5. प्रत्येक विभागानुसार स्वतंत्र उत्तरपुस्तिका आहेत. प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटी उत्तरपुस्तिका जोडल्या असून त्यावर विद्यार्थ्यांनी योग्य त्या ठिकाणी माहिती लिहावी. ह्या उत्तरपुस्तिकेवर पर्यवेक्षकाची स्वाक्षरी करून घ्यावी.
6. प्रश्नपुस्तिका तुमच्या उत्तरपुस्तिकेसोबत जशीच्या तशी परत करावी. त्याशिवाय उत्तरपुस्तिका तपासली जाणार नाही.
7. प्रश्नपुस्तिकेवर किंवा आतील पानांवर कोठेही काहीही लिहू नका, खुणा करू नका अथवा खाडाखोड करू नका. तसेच पुस्तिकेतील कोणतेही पान किंवा त्याचा तुकडा फाडू नका.
8. प्रश्नपुस्तिकेतील प्रश्न वाचा आणि दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य व अचूक किंवा सर्वोत्तम पर्याय निवडा. उदाहरणात दर्शविल्याप्रमाणे प्रत्येक प्रश्नाच्या उत्तरासाठी चारपैकी केवळ एक वर्तुळ काळे करावयाचे आहेत. एकापेक्षा जास्त वर्तुळे काळी केल्यास ते उत्तर चूक समजण्यात येईल आणि अशा उत्तरास शून्य गुण देण्यात येतील.
9. दिलेल्या चारही पर्यायाचा काळजीपूर्वक विचार करून अचूक पर्याय निवडा. तुम्ही निवडलेल्या पर्यायावर केलेली खूण बदलता येणार नाही.

10. नमुना प्रश्न :

आवळा या फळझाडाची अभिवृद्धी कोणत्या पध्दतीने करावी ?

- A) गुटी कलम   B) डोळा भरणे   C) दाब कलम   D) फाटे कलम

नमुना उत्तर :   A   B   C   D

B हा उत्तराचा पर्याय बरोबर आहे.   ●   ○   ○

परीक्षा सुरु झाल्याचा इशारा मिळाल्यावरच स्टेपल पिन उघडा. प्रश्न सोडविण्यास सुरुवात करा. तुम्हास परीक्षेसाठी शुभेच्छा !

B.SC. HORTICULTURE ENTRANCE TEST 201307

उद्यानविद्या पदवी प्रवेश परीक्षा, जून 20__

वेळ : 2 तास

गुण : 200

विभाग पहिला - कृषि अधिष्ठान

1. चुनखडीचा खडक खालीलपैकी कोणत्या प्रकारचा खडक आहे ?
A) हायड्रोखडक B) रूपांतरीत खडक C) डायनॅमो खडक D) जलजन्य खडक
2. सेंद्रिय पदार्थ कुजण्याच्या क्रियेस काय म्हणतात ?
A) रिडक्शन B) कार्बोनेशन C) ह्युमिफिकेशन D) हायड्रेशन
3. पालापाचोळा कुजल्यानंतर कोणते गडद रंगाचे द्रव्य तयार होते ?
A) नायट्रेट B) बुरशी C) ह्युमस D) कार्बोनेशन
4. जमिनीतील मातीच्या कणांनी शोषलेल्या पाण्यास काय म्हणतात ?
A) केशकर्षणाचे पाणी B) कणाकणातील पाणी C) आर्द्रता शोषक पाणी D) मुक्त पाणी
5. कृषि हवामानानुसार महाराष्ट्राचा मातीदर्शक नकाशा कोणी तयार केला ?
A) बसू B) राय चौधरी C) डॉ. बांगर D) गोविंदराजन
6. जमिनीच्या सालकाढी धूपीच्या पुढची स्थिती कोणती ?
A) सागरजन्य धूप B) घळपाडी धूप C) प्रवाही काठपाडी धूप D) ओघळपाडी धूप
7. भूमी उपयोगिता वर्गवारीनुसार पुढील पैकी कोणता वर्ग शेतीस उपयुक्त नाही ?
A) पहिला वर्ग B) तिसरा वर्ग C) सहावा वर्ग D) आठवा वर्ग
8. मोहरीवर्गीय वनस्पतीसाठी कोणत्या मुख्य अन्नद्रव्याची गरज जास्त असते ?
A) नत्र B) गंधक C) कॅल्शियम D) मॅग्नेशियम
9. बोरॉन अन्नद्रव्याच्या कमतरतेमुळे आंबा पिकावर कोणत्या रोगाचा प्रादुर्भाव होतो ?
A) डिक्या B) कॅंकर C) काळबोंडी D) शेंडाकुज
10. भारतातील जमिनीतून दरवर्षी किती टन पोषक अन्नद्रव्ये वाहून जातात ?
A) 55 लाख टन B) 35 लाख टन C) 25 लाख टन D) 50 लाख टन
11. कनिष्ठ प्रतिच्या पाण्याचा सोडियम शोषांक गुणांक किती मि. ई. प्रति लिटर असतो ?
A) 26 B) 12 C) 2.5 D) 2.6
12. कंपोस्ट खताच्या तुलनेत गांडुळ खतातील सुक्ष्म अन्नद्रव्याचे प्रमाण किती असते ?
A) मध्यम B) कमी C) जास्त D) अत्यंत कमी
13. द्विदल वनस्पतीच्या मुळावर गाठी करून त्यामध्ये नत्र स्थिर करणारे जिवाणू कोणते ?
A) रायझोबियम B) अँझोटोबॅक्टर C) अँझोस्फिरिलम D) बायझेरिकिया
14. वातावरणात नायट्रोजनचे प्रमाण किती टक्के असते ?
A) 80 B) 68 C) 88 D) 78
15. आम्लयुक्त जमिनीत कोणत्या स्फुरदयुक्त खताचा वापर करतात ?
A) सिंगल सुपर फॉस्फेट B) ट्रिपल सुपर फॉस्फेट
C) पोटॅशियम सल्फेट D) पोटॅशियम कार्बोनेट
16. पुढील पैकी कोणत्या वनस्पतीत मुग्धपुष्पे दिसतात ?
A) गहू B) तेरडा C) कापूस D) आंबा
17. पर्णरंध्रे वनस्पतीच्या कोणत्या भागावर आढळतात ?
A) खोड B) खोडाची साल C) पाने D) मुळ
18. कापूस हे पिक कोणत्या कुळातील आहे ?
A) ग्रॅमिणी B) सोलॅनेशी C) मालव्हेशी D) रुटेशी
19. सपुष्प वनस्पतीची अंदाजे किती कुळे अस्थित्वात आहेत ?
A) 300 B) 400 C) 500 D) 600

20. पेशीमध्ये ऊर्जा निर्मितीचे कार्य कोण करते ?
 A) जालक B) तंतुकणिका C) केंद्रक D) हरितद्रव्य
21. खालील पैकी कोणत्या वनस्पतीचा बाष्पोच्छ्वास कमी आहे ?
 A) केळी B) कोरफड C) अळू D) मका
22. प्रकाश संश्लेषण क्रियेतील 'प्राणवायू' कोणत्या घटकापासून निर्माण होतो ?
 A) पाणी B) कर्बाम्ल वायू C) सुर्यप्रकाश D) नत्रद्रव्य
23. द्राक्षाच्या मण्याचा आकार वाढविण्यासाठी कोणते संजिवक वापरतात ?
 A) जी. ए. - 3 B) आय. ए. ए. C) एन. ए. ए. D) आय. बी. ए.
24. मुळा पिकाचे उत्पत्ती केंद्र कोणते ?
 A) आशिया B) अमेरिका C) हिंदुस्थान D) चीन
25. मास निवड पध्दत कोणत्या पिकात वापरली जाते ?
 A) परपरागीत B) स्वपरागीत C) बहुतोषी परपरागीत D) एकत्रलिंगी
26. बियाणे निरीक्षक पुढीलपैकी कोणत्या यंत्रणेचा प्रतिनिधी असतो ?
 A) भारत सरकार B) राज्य सरकार C) बियाणे महामंडळ D) बीजप्रमाणीकरण यंत्रणा
27. सजीवांच्या अभ्यासातून कोणत्या शास्त्राचा विकास झाला ?
 A) रसायन शास्त्र B) जीवशास्त्र C) भौतिकशास्त्र D) इतिहास
28. कोयनेलपासून कोणते किमती उत्पादन मिळते ?
 A) जस्मीन B) मॉर्फिन C) क्विनीन D) शिकोनीन
29. जनुकस्थानांतरात पिकाची कोणती क्षमता महत्त्वाची ठरते ?
 A) प्रकाशसंश्लेषण B) पेशीपासून पूर्ण रोप बनणे C) तणनाशकास प्रतिरोधक D) ऊर्जा साठवण
30. पुढील पैकी कोणत्या पिकात व्यापारी प्रमाणात ऊतीसंवर्धक होत नाही ?
 A) जरबेरा B) ऑर्केड C) ऊस D) मका
31. झिक फॉस्फाईड हे रसायन खालीलपैकी कोणत्या प्रकारत मोडते ?
 A) उंदीरनाशक B) गोगलगायनाशक C) कोळीनाशक D) सूत्रकृमीनाशक
32. ज्वारीवरील मिजमाशीच्या उपद्रवामुळे ज्वारीचे कोणत्या प्रकारे नुकसान होते ?
 A) पोंगे सडून रोप कोलमडणे B) दाणे काळे पडतात
 C) दाणे पिशव्यांसारखे पोकळ दिसतात D) दाणे गळून काड्या राहतात
33. झाडाच्या खोडास चिकटपट्टी लावल्यामुळे कोणत्या किडीच्या व्यवस्थापनास मदत होते ?
 A) फुलकिडी B) भुंगेरे C) पिठ्या देकूण D) मावा
34. आंब्याच्या खोडास खोडकिडा लागल्यावर त्याचे प्राथमिक लक्षण कोणते ?
 A) खोडाच्या खाली भुसा दिसतो B) खोडाच्या सालीचे तुकडे पडतात
 C) खोडाच्या सर्व बाजूने भुसा दिसतो D) कोणतेच लक्षण दिसत नाही
35. भुगांवागीय किडीच्या नियंत्रणास पुढीलपैकी कोणती बुरशी अधिक उपयुक्त आहे ?
 A) बव्हेरिआ B) मेटॅरायझियम C) पॅसिलोमायसीस D) व्हर्टीसिलियम
36. कोबीच्या किडीच्या एकात्मिक व्यवस्थापनास पुढीलपैकी कोणती वनस्पती सापळा पीक म्हणून दर 10 ओळींच्या नंतर दोन ओळी अशी लागवड करतात ?
 A) झेंडू B) घेवडा C) चवळी D) मोहरी
37. कोणत्या किडीच्या नुकसानीच्या प्रकारावरून तिला खरडया असेही म्हणतात ?
 A) मावा B) कोळी C) तुडतुडे D) फुलकिडी
38. कागदी लिंबाच्या खैऱ्या रोग खालीलपैकी कशामुळे होतो ?
 A) जिवाणू B) विषाणू C) मायकोप्लाझ्मा D) बुरशी
39. वनस्पतीच्या शरीरात पुढीलपैकी कोणत्या घटकाचे प्रमाण पुरेसे असल्यास रोगाचे प्रमाण कमी होते ?
 A) नत्र व स्फुरद B) स्फुरद व पालाश C) नत्र व बोरॉन D) स्फुरद व नत्र
40. शवोपजिवी किंवा सॅप्रोफाईट बुरशी कशावर जगते ?
 A) घनपदार्थ B) द्रवपदार्थ C) जिवंत पेशी D) मृतपेशी

41. रस शोषण करणाऱ्या किडी प्रामुख्याने कशाचा प्रसार करतात ?
A) विषाणु B) जिवाणु C) बुरशी D) यापैकी काही नाही
42. कोणती जात तांबेरा या रोगास प्रतिकारक आहे ?
A) कल्याणसोना B) सोनालिका C) खपली D) एच. डी. 2189
43. सुर्यफुलाच्या केवडा रोगाचे नियंत्रणासाठी काय वापरावे ?
A) डायथेन M-45 B) बाविस्टीन C) कॅप्टाफ D) रिडोमील
44. आंब्यावरील भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव केव्हा जास्त असतो ?
A) पावसाळा B) हिवाळा C) उन्हाळा D) फुलोऱ्याच्या काळात
45. कोणत्या रोगामुळे ग्लॅंडिओलसचे कंद बांगडीप्रमाणे पोकळ दिसतात ?
A) पानांवरील ठिपके B) फुलाची कुज C) कंदाची कुज D) खोडाची कुजी
46. खालीलपैकी कोणता घटक जमिनीच्या उत्पादकतेवर परिणाम करत नाही ?
A) जमिनीची घडण B) जमिनीतील अन्नघटक C) जमिनील जैविक घटक D) जमिनीचे क्षेत्रफळ
47. खालीलपैकी कोणते पीक टोकून लावले जात नाही ?
A) भुईमूग B) मका C) ज्वारी D) घेवडा
48. टारफुला किंवा स्ट्रायगा हे तण खालीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडते ?
A) परोपजीवी B) अर्धपरोपजीवी C) अपोपजीवी D) यापैकी नाही
49. कोरडवाहू शेतीमध्ये 45-60 सेमी मध्यम खोल जमिनीमध्ये कोणते पीक घेतले जाते ?
A) मटकी B) तूर C) हरभरा D) एरंडी
50. जमिनीची धूप अडवून धरणाऱ्या पिके घेण्याच्या पध्दतीस काय म्हणतात ?
A) सलग पीक B) पट्टापेर C) दुबार पीक D) मिश्र पीक

विभाग दुसरा - फळबागा उत्पादन पदविका

1. महाराष्ट्रात पडणाऱ्या पावसाच्या प्रमाणावरून किती उपविभाग पाडलेले आहेत ?
A) 9 B) 18 C) 26 D) 16
2. प्रामुख्याने कोणत्या प्रकारच्या जमिनीत चुनखडीचे प्रमाण आढळून येत नाही ?
A) काळ्या खोल B) रेंताड C) काळ्या मध्यम D) लालसर
3. आर्द्रता अधिक असल्यास कोणत्या रोगांचा फळझाडांवर अधिक प्रादुर्भाव होतो ?
A) बुरशीजन्य B) जिवाणूजन्य C) कवकजन्य D) विषाणूजन्य
4. फळझाडांना मोहोर लागण्याच्या काळात हवामानातील कोणत्या घटकांमुळे अधिक नुकसान होते ?
A) पाऊस B) तापमान C) आर्द्रता D) सूर्यप्रकाश
5. डोंगर उतारावर फळझाडाच्या लागवडीसाठी कोणती पध्दत अधिक योग्य आहे?
A) कुनकुन B) चौकोन C) कंदूर D) आयताकृती
6. कोणत्या प्रकारचे परागीभवन घडणा-या फळझाडाच्या फळधारणेमध्ये कमी अडथळे असतात ?
A) स्वपरागीभवन B) परपरागीभवन
C) कृत्रिम परागीभवन D) यापैकी नाही
7. मोहोराच्या विरळणीस काय म्हणतात?
A) डिब्लॉसमिंग B) ब्लॉसमिंग C) फ्रुटथिनिंग D) थिनिंग
8. कोणते संजीवक वापरून झाडांची पानगळ करता येते?
A) जी.ए. B) इथेल C) आय.बी.ए. D) आय.ए.ए.
9. डॉगरीज हा रुटस्टॉक कोणत्या फळझाडासाठी वापरतात ?
A) चिकू B) आंबा C) द्राक्ष D) लिंबू
10. भारतात फळांच्या विकिव्यवस्थेत उत्पादक व ग्राहक यांच्यातला दुवा कोणता?
A) दलाल B) उत्पादक C) रिटेलर D) होलसेलर
11. बियांचे कवच फोडणे ही सुप्तावस्था मोडण्याची पध्दत कोणत्या फळांमध्ये केली जाते ?
A) अंजिर B) केळी C) बोर D) अननस
12. खालीलपैकी कोणत्या फळझाडाची अभिवृद्धी गुटी कलमाने अधिक यशस्वी होते?
A) चिंच B) बोर C) आंबा D) डाळींब
13. राज्यात रोजगार हमी योजनेतगत कोणती योजना राबविली जात आहे ?
A) फळबाग लागवड B) फळप्रक्रिया
C) काढणीनंतरचे तंत्रज्ञान D) विकिव्यवस्था
14. रोपवाटिकेला इंग्रजीत काय म्हणतात ?
A) पॉलीहाऊस B) ग्रीनहाऊस C) ग्रीन बोल्ट D) नर्सरी
15. कोणत्या अभिवृद्धीगृहांसाठी काचेचा वापर केला जातो?
A) पॉलिथीनगृहे B) काचगृहे C) ग्रीन हाऊस D) पॅकिंग शेड
16. चिंचेची कोणती जात अधिक उत्पादनक्षम आहे?
A) परभणी B) प्रतिष्ठान C) अधिष्ठान D) देवस्थान
17. जांभळाचे उत्पादनक्षम आयुष्य किती वर्षांचे असते?
A) 30-40 B) 40-50 C) 50-60 D) 70-80
18. संत्र्याच्या कोणत्या जातीतील फळात भरपूर परंतु आंबट रस असतो ?
A) क्लेमॉंडीत B) क्लिमेटाईन C) क्लिओपात्रा D) कुर्वा
19. खालील पैकी कोणता वाण (जात)लेमन लिंबाचा आहे ?
A) इडलिंबु B) पाटलिंबु C) रंगपुर लिंबु D) कागदी लिंबु
20. काही भागात पपनसचे दुसरे नाव कोणते आहे. ?
A) पाम B) पमेलो C) पोपस D) पॅपरस

21. ग्रेपफ्रुटवरील फळमाशीमुळे कोणता अपाय होतो ?
 A) फळे खराब होतात B) फळे गळून पडतात
 C) फळे नासतात D) वरीलपैकी सर्व
22. डाळिंबाची लागवड भारी जमिनीत किती मीटर अंतरावर करावी ?
 A) 3 X 3 मी. B) 5 X 5 मी. C) 7 X 7 मी. D) 9 X 9 मी.
23. डाळिंबाची साल कोणत्या रोगावर अधिक गुणकारी आहे ?
 A) हिवताप B) थंडीताप C) अतिसार D) कावीळ
24. पेरुच्या झाडावर कोणती विकृती आढळते ?
 A) देवी B) फळे सडणे C) लाल पाने D) पिठ्या डेकून
25. पपईवर कोणता प्रमुख व घातक रोग आढळतो ?
 A) कॅंकर B) व्हायरस C) भुरी D) खैऱ्या
26. अंजिराची व्यापारीदृष्ट्या लागवड कोणत्या राज्यात करतात ?
 A) गुजरात B) महाराष्ट्र C) उत्तर प्रदेश D) आंध्रप्रदेश
27. महाराष्ट्रात बोराचे वार्षिक उत्पादन किती टन मिळते ?
 A) 40 हजार B) 60 हजार C) 80 हजार D) 90 हजार
28. सिताफळाला कोणते हवामान लागते ?
 A) दमट B) उष्ण-कोरडे C) थंड D) शुष्क
29. रामफळाचे झाड किती वर्ष उत्पादन देते ?
 A) 30-35 B) 35-40 C) 40-45 D) 45-50
30. कलिंगडात भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव कोणत्या भागावर होतो ?
 A) पानावर B) देठावर C) मुळावर D) फळावर
31. काजूच्या कोणत्या जातीचे काजुगर मोठे असतात ?
 A) वेंगुर्ला-4 B) वेंगुर्ला-3 C) वेंगुर्ला-6 D) वेंगुर्ला-7
32. चिकुला फळे व फुले केव्हा येतात ?
 A) फक्त उन्हाळ्यात B) फक्त हिवाळ्यात
 C) वर्षभर D) फक्त पावसाळ्यात
33. नारळाच्या फळापासून किती टक्के तेल मिळते ?
 A) 30-40 B) 40-50 C) 50-60 D) 60-70
34. कोणत्या फळझाडाला कल्पवृक्ष असे म्हणतात ?
 A) सुपारी B) नारळ C) रबर D) काजू
35. खालील पैकी कोणते फळ सर्वात जास्त टिकून राहते ?
 A) नारळ B) काजू C) सुपारी D) कवठ
36. अननसाची अभिवृद्धी करण्यासाठी किती गॅम वजनाचे सकर्स वापरावेत ?
 A) 250 B) 350 C) 450 D) 550
37. खालील पैकी कोणत्या पिकाच्या बियाणांस सुप्तावस्था नसते ?
 A) कॉफी B) नारळ C) सुपारी D) पपई
38. भारतात रबराची लागवड सर्वप्रथम कोणत्या राज्यात करण्यात आली ?
 A) तामिळनाडू B) केरळ C) महाराष्ट्र D) कर्नाटक
39. रबराच्या झाडाच्या सालीतून चिक काढण्याच्या क्रियेला काय म्हणतात ?
 A) टॅपिंग B) टेनिंग C) प्रुनिंग D) हार्वेस्टिंग
40. ऑईलपामची फळे काढल्यानंतर फळावर कोणत्या आम्लाची पकिया करावी ?
 A) अॅसेटिक B) टार्टारिक C) सल्फ्युरिक D) हायड्रोक्लोरिक
41. ऑईल पामच्या बियांवरील कडक आवरणास काय म्हणतात ?
 A) टेनेरा B) क्लोन C) शेल D) कर्नेल

42. स्ट्रबेरीच्या एका झाडासपासून किती किलो उत्पादन मिळते. ?
A) सहा B) चार C) दोन D) अर्धा
43. चायना ही जात खालीलपैकी कोणत्या फळपिकाची आहे. ?
A) स्ट्रॉबेरी B) लिची C) ऑईल पाम D) नारळ
44. आवळा फळांत कोणते जीवनसत्व आढळते. ?
A) अ B) ब C) क D) ड
45. महाराष्ट्रातील हवामानात फालसाच्या झाडांची छाटणी कोणत्या महिन्यात करावी. ?
A) जानेवारी B) एप्रिल C) जुन D) नोव्हेंबर
46. चॅव्हिसीन हे रासायनिक तत्व कोणत्या पदार्थात आढळते. ?
A) दालचिनी B) मिरी C) मोहरी D) लसून
47. शिरक्यामध्ये कोणते आम्ल असते. ?
A) सायट्रीक B) अॅसेटिक C) मॅलिक D) टार्टरिक
48. खालील पैकी कोणते रंगद्रव्य नैसर्गिक आहे. ?
A) टाट्राझीन B) जेरामिन C) केशर D) पॉन्सिआ
49. कोणत्या फळाच्या वाया जाणाऱ्या गरापासून बायोगॅस करता येते. ?
A) द्राक्ष B) पेरु C) केळी D) सफरचंद
50. वाईन करण्यासाठी आंबविलेल्या रसात किती टक्के बॅटोनाईट मिश्रण करावे. ?
A) 0.001 B) 0.01 C) 1 D) 0.1

विभाग तिसरा - भाजीपाला उत्पादन पदविका

01. थंडीला बळी पडणे, सर्दी,ओठ फुटणे ही लक्षणे कोणत्या जीवनसत्वाच्या कमतरतेमुळे दिसून येतात ?
A) अ B) ब C) क D) ड
02. भारतातील भाजीपाल्याचे उत्पादन किती टक्के लोकसंख्येला पुरु शकेल इतके आहे ?
A) 50 B)60 C) 70 D) 80
03. जमिनीचा सामू 7.5 पेक्षा अधिक झाल्यास पिकांना कोणती अन्नद्रव्ये कमी पमाणात उपलब्ध होतात ?
A) लोह,मँगनीज, बोरॉन, झिंक B) नत्र, स्फुरद, पालाश, तांबे
C) चुना, मॅग्नेशियम, पालाश D) गंधक, मॉलिब्डेनम, स्फुरद
04. ब्रोकोली ह्या पिकाचा कोणता भाग खाण्यासाठी वापरतात ?
A) फळ B) मूळ C) फुले D) खोड
05. कोणत्या भाजीपाला पिकाचे बीजोत्पादन अती थंड प्रदेशात घ्यावे लागतात ?
A) नवलकोल-कोबी B) कांदा-मुळा C) मेथी-पालक D) टोमॅटो-वांगी
06. पायाभूत बियाण्यांच्या पिशवीवर कोणत्या रंगाचे लेबल असते ?
A) पांढरा B) पिवळा C) निळा D) हिरवा
07. काकडीवर्गीय बियाण्यांची सुप्तावस्था घालविण्यास कोणती उपाययोजना करावी ?
A) थंड पाण्याची बीजप्रक्रिया B) बियाण्याचे आवरण घासणे
C) आम्लाची बीजप्रक्रिया D) अती थंड जलप्रक्रिया
08. बियाण्याची उगवण क्षमता वाढविण्यासाठी सर्वसाधारण कोणत्या संजीवकाचा वापर करावा ?
A) आय.ए.ए. B) एम.एच.-40 C) आय.बी.ए. D) एन.ए.ए.
09. भाजीपाला पिकांच्या उत्पादकांना कोणती संस्था मदत करते ?
A) आय.सी.ए.आर B) एन.एच.बी.
C) राज्य कृषि विभाग D) कृषि उत्पन्न बाजार समिती
10. 1 ग्रॅम संजीवक 1 लीटर पाण्यात मिसळल्यास किती तीव्रतेचे द्रावण तयार होईल ?
A) 10 पीपीएम B) 100 पीपीएम C) 1000 पीपीएम D) 10,000 पीपीएम
11. खालीलपैकी कोणत्या पेरणी पध्दतीत दोन ओळींतील अंतर सारखे असते परंतु रोपांमधील अंतर सारखे नसते ?
A) फोकून B) पेरणी C) टोकून D) पुनर्लागवड
12. कोणत्या अन्नद्रव्याच्या योग्य पुरवठ्यामुळे वनस्पतीमध्ये काटकपणा येतो व पीक जमिनीवर लोळत नाही ?
A) नत्र B) स्फुरद C) पालाश D) तांबे
13. भेंडीची कोणती जात केवडा रोगास बळी पडत नाही ?
A) अर्का अनामिका B) पुसा सावनी C) पुसा मखमली D) सिलेक्शन 2-2
14. एक हेक्टर क्षेत्रामध्ये कांद्याची किती रोपे ठेवावी ?
A) 2 लाख 22 हजार B) 3 लाख 33 हजार C) 4 लाख 44 हजार D) 6 लाख 66 हजार
15. टोमॅटो पिकात बगलफुट काढली नाही तर कोणता परिणाम होतो ?
A) टोमॅटो वेगात वाढतात B) टोमॅटोचा शेंडा वाढत नाही
C) टोमॅटोला फळे येत नाहीत D) टोमॅटो पिवळे पडतात
16. समुद्राकाठाची खारवट जमीन खालीलपैकी कोणत्या पिकाला मानवते ?
A) चोचो B) तोंडली C) परवल D) खरबुज
17. पिकलेल्या मिरचीला लाल रंग कोणत्या रंगद्रव्यामुळे येतो ?
A) कॅप्सिसीन B) लायकोपेन C) अँथोसानिन D) कॅप्सेंथीन
18. शतावरीचे कोंब किती से.मी. लांब झाले म्हणजे त्यांची काढणी करावी ?
A) 2.5 B) 5-10 C) 10-15 D) 20-25
19. कोहळ्यापासून तयार होणारी लोकप्रिय आणि बरेच दिवस टिकणारी कोणती मिठाई तयार करतात
A) हलवा B) गोडझेल C) पेठा D) बर्फी
20. टोमॅटोवरील ब्लॉसम एन्ड रॉट ही विकृती कशाच्या कमतरतेमुळे होते ?
A) जस्त B) बोरॉन C) कॅल्शियम D) मँगनीज

21. काकडीवर्गातील कोणते पीक लोणच्यासाठी निर्यात करतात ?
 A) परवल B) पडवळ C) तोंडली D) घेरकीन
22. आल्याच्या कोणत्या स्थानिक वाणाची महाराष्ट्रात लागवड होते ?
 A) माहीम B) महिमा C) महान D) महाड
23. वाटाण्याचा कोणता वाण लवकर येणारा आणि सुरकुतलेल्या बियाण्याचा आहे ?
 A) अर्केल B) अलास्का C) असौजी D) मेटिओर
24. फळांचे उत्पादन वाढविण्यासाठी टरबुजामध्ये TIBA या संजीवकाचा वापर किती पमाणात करावा ?
 A) 5-10 पीपीएम B) 10-20 पीपीएम C) 25-50 पीपीएम D) 100-200 पीपीएम
25. चोचोची लागवड कशाप्रकारे करतात ?
 A) बियांची पेरणी करून B) गुटी कलमाने C) मुळांची लागवड करून D) मोड आलेल्या फळांपासून
26. वांग्यातील मायकोप्लाझमा रोगामुळे झालेल्या विकृतीस काय म्हणतात ?
 A) केवडा B) मर C) पर्णगुच्छ D) भुरी
27. गवार डिंग गवारीच्या झाडाच्या कोणत्या भागापासून काढतात ?
 A) गवारीच्या खोडापासून B) गवारीच्या बियांपासून C) गवारीच्या पानांपासून D) गवारीच्या मुळांपासून
28. हळदीला शिजवल्यानंतर व वाळवल्यानंतर कोणती प्रक्रिया करावी ?
 A) क्युरिंग B) ड्राईंग C) पॉलिश D) पॅकींग
29. घोसाळीचा कोणता वाण महात्मा फुले कृषी विद्यापीठाने विकसीत केला आहे ?
 A) फुले सुवर्णी B) फुले प्रजक्ता C) फुले ज्योती D) फुले किर्ती
30. रानवांगीच्या पिकामध्ये कोणते औषधी द्रव्ये आढळते ?
 A) स्टेरॉईड B) अल्कलॉईड C) गंधक D) अन्धेसायनीन
31. पानकोबीमध्ये कोणते जीवनसत्व अधिक प्रमाणात असते ?
 A) अ B) ब C) क D) ड
32. गोल्डन बेबी हा कोणत्या पिकाचा सुधारित वाण आहे ?
 A) स्वीटकार्न B) बेबीकार्न C) पॉपकार्न D) झुकिनी
33. मॉलिब्डेनम या सूक्ष्म अन्नद्रव्याच्या कमतरतेमुळे फुलकोबीत कुठली शारीरिक विकृती उत्पन्न होते ?
 A) बटनिंग B) रायसीनेस C) ब्लाईंडनेस D) व्हिपटेल
34. खालील पैकी कोणते पीक खाखट जमिनीत घेता येते ?
 A) मेथी B) पालक C) कोथिंबीर D) लेट्युस
35. लसणास उग्र दर्प कोणत्या द्रव्यामुळे येतो ?
 A) टॅनिन B) अॅलिनीन C) कॅप्सिसीन D) कॅफिन
36. मुळ्याचा कोणता वाण खरीप आणि रब्बी दोन्ही हंगामात घेण्यास योग्य आहे ?
 A) जॅपनीज व्हाईट B) गणेश सिंथेटिक C) पुसा रेशमी D) व्हाईट आयसीकल
37. नवलकोलच्या कोणत्या भागाचा भाजीसाठी उपयोग करतात ?
 A) मुळांचा फुगीर भाग B) खोडाचा फुगीर भाग C) फुलो-याचा भाग D) शेंड्याचा मांसल भाग
38. पाण्याच्या तसेच खताच्या अतिवापरामुळे बटाट्यामध्ये कोणती विकृती येते ?
 A) ब्लॅक हार्ट B) हॉलो हार्ट C) हिरवे बटाटे D) पांढरे बटाटे
39. कांदा बीजोत्पादनामध्ये पमाणित बियाण्यासाठी कमीतकमी विलगीकरण अंतर किती मीटर असावे ?
 A) 200 B) 300 C) 400 D) 500
40. गाजराची कोणती जात युरोपियन प्रकाराची आहे ?
 A) पुसा मेघाली B) चॅटनी C) पुसा केसर D) लोकल रेड
41. रताळी साठवणीमध्ये कोणत्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येतो ?
 A) ऑफिड्स B) माईट्स C) शेंडा अळी D) सोंड्या भुंगा

42. बटन आळिबीसाठी कंपोस्ट तयार करण्याच्या दीर्घ मुदतीच्या पध्दतीमध्ये किती दिवस लागतात ?
 A) 10 B) 14 C) 28 D) 42
43. शलगमची लागवड किती सें.मी. अंतरावर करावी ?
 A) 10 X 10 B) 30 X 15 C) 60X 60 D) 75 X 75
44. मेथीच्या कोणत्या वाणाचे बी लहान आकाराचे आहे ?
 A) कसुरी सिलेक्शन B) पुसाअर्ली बॅचिंग C) मेथी नं. 47 D) पुसा सिलेक्शन
45. झुकिनीचा कोणता वाण सोनेरी पिवळ्या रंगाच्या फळांचा आहे ?
 A) गोल्ड रश B) अॅरिस्टोकेट C) कंपोजिट D) गोल्डन जाएंट
46. भाजीपाल्याची शास्त्रोक्त हाताळणी, प्रतवारी, पॅकिंग, वाहतूक, विक्री व प्रकियायुक्त पदार्थ या सर्व टप्प्यांना काय म्हणतात ?
 A) काढणीपूर्व व्यवस्थापन B) काढणी व हाताळणी
 C) काढणीनंतरचे व्यवस्थापन D) व्यवस्थापन तंत्रज्ञान
47. महाराष्ट्रात कोणत्या कालावधीत भाजीपाल्याचा तुटवडा जाणवतो ?
 A) जून ते ऑगस्ट B) जून ते सप्टेंबर C) ऑक्टोबर ते मे D) मे ते जून
48. ऑक्सिजन व कार्बन डायऑक्साईडचे प्रमाण असंतुलित करणे या पध्दतीस कोणती साठवण म्हणतात ?
 A) नियंत्रित वातावरणातील B) परिवर्तित वातावरणातील
 C) हलक्या वातावरणातील D) थंड वातावरणातील
49. काढणीनंतर भाजीतील पाणी कमी झाल्यामुळे भाज्या सुरकुतता, टणक होऊन वजन घटते हा बदल कोणत्या कारणामुळे होतो ?
 A) प्राकृतिक बदल B) जैविक बदल C) शारिरीक बदल D) सुक्ष्मजंतूमुळे
50. बीटरुटला कोणती प्रकिया करु नये ?
 A) ब्लॅचिंग B) सल्फाईटींग C) ड्राईंग D) ऑक्साईडींग

विभाग चौथा - फुलशेती व प्रांगण उद्यान पदविका

01. कोणत्या फुलझाडांची अभिवृद्धी बल्बिलपासुन करतात ?
A) डेलिया B) कॅलेंडियम C) ग्लॉडिओलस D) लिली
02. पानगळ होणाऱ्या झाडांचे स्थलांतर कोणत्या अवस्थेत करतात ?
A) त्रिघाशील वाढीच्या B) फळे येण्याच्या C) फुले येण्याच्या D) सुप्तावस्थेत
03. उत्पादनाची प्रत वाढविण्यासाठी पुढीलपैकी कोणत्या फुलझाडावरील अनावश्यक कळ्या खुडतात. ?
A) गुलाब B) स्टेलिटाझिया C) मोगरा D) अबोली
04. डेलिया,शेवंतीची उंची वाढविण्यासाठी कोणत्या संजीवकांचा उपयोग करतात ?
A) आय.बी.ए B) आय.ए.ए C) जिबरेलीन D) सायटोकायनीन
05. क्रोकस या फुलझाडाची लागवड कोणत्या प्रकारच्या कंदाने करतात ?
A) बल्ब B) ट्युबर C) कॉर्म D) न्हायझोम
06. सुधारीत नियंत्रित वातावरणातील साठवणीत पॉलिथिन पीशवीतील कोणत्या वायुचे प्रमाण वाढत जाते ?
A) कार्बन डायऑक्साईड B) इथिलिन C) ऑक्सिजन D) हायड्रोजन ऑक्साईड
07. पॉलिहाऊसमध्ये कार्बन डायऑक्साईडचे प्रमाण सर्वसाधारणपणे किती पीपीएम असते ?
A) 500-800 B) 1000-1500 C) 1700-2000 D) 2200-2500
08. फुलांच्या आंतरराष्ट्रीय व्यापारात गुलाबानंतर कोणत्या फुलांचा क्रमांक लागतो ?
A) अँथुरियम B) कार्नेशन C) शेवंती D) मोगरा
09. कोणत्या रोगामुळे फुलपीकांच्या पानांवर तांबूस रंगाचे ठिपके दिसून येतात ?
A) तांबेरा B) पानावरील ठिपके C) केवडा D) भुरी
10. प्रती चौ.मी क्षेत्रातून जरबेराची किती फुले मिळतात ?
A) 150 ते 250 B) 250 ते 300 C) 300 ते 350 D) 400 ते 450
11. फळझाडांची कलमे करण्यासाठी कोणत्या हंगामाची निवड केली जाते ?
A) पावसाळी B) हिवाळी C) उन्हाळी D) कोणत्याही हंगामाची
12. महाराष्ट्रात " महाराष्ट्र पुष्प विकास मंडळाची " स्थापना केव्हा करण्यात आली ?
A) 1992 B) 1993 C) 1991 D) 1995
13. शेवंती हे फुलपीक पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारात येते ?
A) लॉग डे प्लांट्स B) व्हेरी लॉग डे प्लांट्स C) शॉर्ट डे प्लांट्स D) डे न्युट्रल प्लांट्स
14. दख्खनच्या पाठरावरील मध्यम काळसर रंगाच्या जमिनी कोणत्या खडकांपासून तयार झाल्या आहेत ?
A) जांभ्या B) ग्रॅनाईट C) बेसॉल्ट D) सिलिका
15. गेलार्डिया या फुलझाडांची अभिवृद्धी कशापासुन करतात ?
A) बियांपासुन B) कंदपासुन C) काश्यापासुन D) छाटकलमापासुन
16. महाराष्ट्रात कोणत्या प्रकारातील जाईची फुले तीन पाकळ्या असणारी पांढऱ्या शुभ्र रंगाची असतात ?
A) मदनबाण B) सुवर्णजाई C) रानजाई D) पिवळीजाई
17. अबोलीच्या एक हेक्टर लागवडीसाठी किती किलो बियाणे लागते ?
A) 1 ते 2 B) 3 ते 4 C) 5 ते 6 D) 7 ते 8
18. कण्हेरीपासून कोणत्या कालावधीत फुले मिळतात ?
A) वर्षभर B) उन्हाळा C) पावसाळा D) हिवाळा
19. संकरीत जाती निर्माण करण्यासाठी कर्दळीमध्ये कशापासून अभिवृद्धी केली जाते ?
A) न्हायझोम कंद B) छाट कलम C) बियांपासुन D) मृदकाष्ठ कलम
20. कोणत्या फुलझाडांना पाणलिली किंवा वॉटर-लिली असे म्हणतात ?
A) क्रिनम B) निलम्बो C) कॅलेंडियम D) निम्फिया
21. जगाच्या बाजारपेठेत कोणत्या कंदवर्गीय फुलपिकाला कटरफ्लॉवर म्हणुन महत्वाचे स्थान आहे ?
A) अँचिमेनिस B) अल्स्ट्रोमेरिया C) कॅलेंडियम D) क्रिनम
22. निशिगंधाच्या कोणत्या जातीमध्ये फक्त पाच पाकळ्या एकाच वर्तुळाकार ओळीत असतात ?
A) सिंगल B) डबल C) सेमिडबल D) व्हेरिगेटेड

23. कण्हेरीच्या पिकाला कोणत्या प्रकारचे हवामान जास्त मानवते ?
 A) थंड-कोरडे B) उष्ण-कोरडे C) उष्ण-दमट D) थंड-दमट
24. गेलार्डियाच्या फुलांना परदेशात काय म्हणतात ?
 A) बेबीज ब्रश B) ड्रॅगन्स माऊथ C) ड्रॅगन फ्लाय D) ब्लॅकट फ्लॉवर
25. शेवंतीची लागवड प्रामुख्याने कोणत्या जिल्ह्यात येते ?
 A) धुळे B) परभणी C) नगर D) नाशिक
26. केसाळ अळी झेंडुचे कोणत्या प्रकारे नुकसान करते ?
 A) पानामधील रस शोषून घेते B) पाने खाऊन शिरा शिल्लक ठेवते
 C) शिरा खाऊन पाने शिल्लक ठेवते D) कळ्यांमधील रस शोषते
27. कर्दळीची अभिवृद्धी कशापासून करतात ?
 A) बल्बिल B) बल्ब C) न्हायझोम D) ट्युबवर
28. फुलदाणीत ग्लॅंडिओलसचे दांडे जास्त दिवस टिकविण्यासाठी कोणते द्रावण वापरतात ?
 A) साखर B) मीठ C) बाविस्टीन D) थायरम
29. कोणत्या किडीमुळे गुलाबाच्या फांद्यावर मेणासारख्या चिकट पदार्थाचे फुगीर डाग पडलेले दिसतात ?
 A) पिठ्या डेकुण B) खवले किड C) फुलकिडे D) उडत्या भुंगेरे
30. शेवंतीच्या झाडाला फुले येण्यासाठी रात्रीचा कालावधी किती तासांचा असावा ?
 A) 5 ते 7 B) 8 ते 10 C) 12 ते 14 D) 14 ते 16
31. कॉर्नफ्लॉवरच्या कोणत्या जातीला एकेरी फुले येतात ?
 A) ज्युबिली रेड B) पिंकी C) एम्परर विल्यम D) स्नोमन
32. स्वीट सुलतानच्या कोणत्या जातीची फुले सुगंधी असतात ?
 A) ओडोराय B) सुआव्हिओलेन्स C) आल्बा D) ग्रेशियस
33. कार्नेशन पिकाला कोणत्या प्रकारचे हवामान मानवते ?
 A) थंड B) उष्ण C) दमट D) अतिउष्ण
34. जरबेराच्या व्यापारी लागवडीसाठी प्रामुख्याने कोणत्या जातीची निवड करतात ?
 A) सिंगल B) डबल C) सेमिडबल D) व्हेरिगेटेड
35. ऑर्किट हे कोणत्या प्रकारचे फुलपीक आहे ?
 A) हंगामी B) वर्षायु C) द्विवर्षायु D) बहुवर्षायु
36. महाराष्ट्रात डेझीची लागवड मोठ्या प्रमाणात कोणत्या जिल्ह्यात केली जाते ?
 A) पुणे B) नागपुर C) औरंगाबाद D) नाशिक
37. डेझीची अभिवृद्धी कशापासून करतात ?
 A) सकर्स B) फाटे कलम C) शेंडाछाट D) गुटी कलम
38. कोणत्या रोगामुळे डेलियाच्या झाडांवर गोलाकार ठिपके पडतात ?
 A) करपा B) काणी C) खोडकुज D) मोझाईक
39. स्ट्रेलिट्झियाच्या फुलझाडाला इंग्रजीत " बर्ड ऑफ पॅराडाईज " असे म्हणतात तर मराठीत काय म्हणतात ?
 A) सोन्याचा पक्षी B) स्वर्गातील पक्षी C) सप्तसंगीत पक्षी D) अवकाशातील पक्षी
40. अँटी-हीनमच्या फुलझाडाचे फुलदांडे कसे काढावेत ?
 A) फुलदांडे मधोमध खुडावे B) पुर्ण झाड कापावे
 C) फुलदांडे बुडातुन खुडावे D) फुलदांडे एक फुट लांबीचे काढावे
41. नर्सिसची कंदापासून लागवड करण्यासाठी कंदाचे वजन किती ग्रॅम असावे ?
 A) 3 B) 7 C) 10 D) 14
42. स्टॉकच्या फुलझाडाला कोणते खत जास्त प्रमाणात दिल्यामुळे बिजोत्पादन वाढते ?
 A) नत्र B) स्फुरद C) पालाश D) जस्त
43. जिप्सोफिलाच्या झाडावर कोणता महत्वाचा रोग आढळतो ?
 A) डायबॅक B) डाऊनी मिल्ड्यु C) क्राऊन रॉट D) क्राऊन गॉल

44. स्टॅटिसच्या एक हेक्टर लागवडीसाठी किती किलो बियाणे लागते ?
A) 5-10 B) 12-15 C) 20-25 D) 28-32
45. पांढरी फुले येणारी गुलटोपची जात कोणती ?
A) कॉम्पॅक्ट B) सिंसी C) लिलीपुटबडी D) ग्लोबोसा
46. पुढीलपैकी कोणत्या फुलामध्ये कार्बोहायड्रेट्सचे प्रमाण जास्त असते ?
A) गुलाब B) झेंडु C) मोगरा D) तगर
47. गुलकंद तयार करतांना गुलाबाच्या पाकळ्या व साखरेचे प्रमाण किती ठेवावे ?
A) 1:2 B) 1:3 C) 1:4 D) 2:3
48. उद्यानातील किती टक्के भाग हिस्वळीने व्यापलेला असतो ?
A) 5-10 B) 15-20 C) 30-40 D) 50-60
49. पुढीलपैकी कोणत्या झुडूपाला सुवासिक फुले येतात ?
A) एकझोरा B) अनंत C) पावडर पफ D) अबोली
50. खालीलपैकी कोणती वनस्पती किनारीसाठी लावली जाते ?
A) जस्टीशिया B) बोगनवेल C) जास्वंद D) मोरपंखी

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
वस्तुनिष्ठ परीक्षा उत्तरपत्रिका

प्रश्न पुस्तिका क्रमांक

□	□	□	□	□

सूचना : उत्तरे नोंदविण्यापूर्वी कृपया विद्यार्थ्यांनी खाली दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.

PLEASE READ THE INSTRUCTIONS CAREFULLY BEFORE WRITING Example/उदाहरण

1. उत्तर पत्रिकेवर लिहिताना फक्त काळ्या शाईचा पेन किंवा बॉलपेन वापरावा.

Use Only Black ink Pen or Ball pen for writing on this answer sheet.

WRONG/चूक	RIGHT/बरोबर
☐ A ☐ B ☐ C ☐ D	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D

2. उदाहरणात दर्शविल्याप्रमाणे प्रत्येक प्रश्नाच्या उत्तरासाठी चारपैकी केवळ एक वर्तुळ काळे करावयाचे आहे. एकापेक्षा जास्त वर्तुळे काळी केल्यास ते उत्तर चूक समजण्यात येईल अशा उत्तरास शून्य गुण देण्यात येतील.

Darken ONLY ONE CIRCLE with black for each answer as shown in the example. If you darken more than one circle your answer will be treated as wrong and you will be awarded zero mark for that answer.

3. उत्तरपत्रिकेवर कोणत्याही प्रकारची खाडाखोड करू नये.

Do not make any stray marks on the answer sheet.

4. दिलेल्या चारही पर्यायांचा काळजीपूर्वक विचार करून अचूक पर्याय निवडा. तुम्ही निवडलेल्या पर्यायावर केलेली खूप बदलू नका.

Give a thought to all four options carefully and then encircle the correct answer. Do not change your option.

5. उत्तरपत्रिकेवर स्टॅपल अथवा टाचणी लावू नये.

Don't Staple or Pin on the Answer sheet.

6. खालील माहिती भरण्यासाठी अंक व अक्षरे इंग्रजीत मोठ्या लिपीत लिहावीत.

Please use CAPITAL LETTER of English language for Completing following information.

1. कायम नोंदणी क्रमांक Permanent Registration No.	□□□□□□□□	2. आसन क्रमांक Examination Seat No.	□□□□□□□□
3. अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	कृषि अधिष्ठान	4. अभ्यासक्रम संकेतांक Course Code	□□□□□□□□
5. परीक्षा केंद्राचे नाव Examination Centre	□□□□□□□□	परीक्षकेंद्र संकेतांक Exam Centre Code	□□□□□□□□
6. परीक्षेचा दिनांक Examination Date	□□ □□ □□	परीक्षेची वेळ Exam Time	□□ ते □□

उत्तरे / ANSWERS

उत्तरपत्रिका क्रमांक / Answer Sheet No.

A 202401

A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D				
1	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	16	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	31	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	46	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
2	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	17	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	32	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	47	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
3	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	18	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	33	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	48	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
4	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	19	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	34	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	49	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
5	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	20	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	35	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	50	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
6	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	21	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	36	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	विद्यार्थ्यांची सही				
7	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	22	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	37	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					पर्यवेक्षकाची सही
8	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	23	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	38	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	मिळालेले गुण				
9	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	24	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	39	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					मूल्यमापन तज्ज्ञ सही
10	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	25	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	40	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
11	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	26	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	41	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
12	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	27	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	42	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
13	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	28	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	43	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
14	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	29	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	44	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
15	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	30	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	45	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
वस्तुनिष्ठ परीक्षा उत्तरपत्रिका

प्रश्न पुस्तिका क्रमांक

□	□	□	□	□

सूचना : उत्तरे नोंदविण्यापूर्वी कृपया विद्यार्थ्यांनी खाली दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.

PLEASE READ THE INSTRUCTIONS CAREFULLY BEFORE WRITING Example/उदाहरण

1. उत्तर पत्रिकेवर लिहिताना फक्त काळ्या शाईचा पेन किंवा बॉलपेन वापरावा.

Use Only Black ink Pen or Ball pen for writing on this answer sheet.

WRONG/चूक	RIGHT/बरोबर
☐ A ☐ B ☐ C ☐ D	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D

2. उदाहरणात दर्शविल्याप्रमाणे प्रत्येक प्रश्नाच्या उत्तरासाठी चारपैकी केवळ एक वर्तुळ काळे करावयाचे आहे. एकापेक्षा जास्त वर्तुळे काळी केल्यास ते उत्तर चूक समजण्यात येईल अशा उत्तरास शून्य गुण देण्यात येतील.

Darken ONLY ONE CIRCLE with black for each answer as shown in the example. If you darken more than one circle your answer will be treated as wrong and you will be awarded zero mark for that answer.

3. उत्तरपत्रिकेवर कोणत्याही प्रकारची खाडाखोड करू नये.

Do not make any stray marks on the answer sheet.

4. दिलेल्या चारही पर्यायांचा काळजीपूर्वक विचार करून अचूक पर्याय निवडा. तुम्ही निवडलेल्या पर्यायावर केलेली खूप बदलू नका.

Give a thought to all four options carefully and then encircle the correct answer. Do not change your option.

5. उत्तरपत्रिकेवर स्टॅपल अथवा टाचणी लावू नये.

Don't Staple or Pin on the Answer sheet.

6. खालील माहिती भरण्यासाठी अंक व अक्षरे इंग्रजीत मोठ्या लिपीत लिहावीत.

Please use CAPITAL LETTER of English language for Completing following information.

1. कायम नोंदणी क्रमांक Permanent Registration No.	____	2. आसन क्रमांक Examination Seat No.	____
3. अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	फळबागा उत्पादन पदविका	4. अभ्यासक्रम संकेतांक Course Code	____
5. परीक्षा केंद्राचे नाव Examination Centre	____	परीक्षकेंद्र संकेतांक Exam Centre Code	____
6. परीक्षेचा दिनांक Examination Date	____	परीक्षेची वेळ Exam Time	____ ते ____

उत्तरे / ANSWERS

उत्तरपत्रिका क्रमांक / Answer Sheet No.

A 202401

A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D				
1	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	16	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	31	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	46	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
2	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	17	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	32	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	47	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
3	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	18	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	33	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	48	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
4	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	19	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	34	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	49	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
5	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	20	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	35	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	50	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
6	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	21	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	36	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	विद्यार्थ्यांची सही				
7	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	22	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	37	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					पर्यवेक्षकाची सही
8	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	23	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	38	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	मिळालेले गुण				
9	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	24	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	39	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					मूल्यमापन तज्ज्ञ सही
10	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	25	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	40	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
11	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	26	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	41	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
12	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	27	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	42	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
13	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	28	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	43	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
14	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	29	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	44	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
15	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	30	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	45	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
वस्तुनिष्ठ परीक्षा उत्तरपत्रिका

प्रश्न पुस्तिका क्रमांक

____	____	____	____	____

सूचना : उत्तरे नोंदविण्यापूर्वी कृपया विद्यार्थ्यांनी खाली दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.

PLEASE READ THE INSTRUCTIONS CAREFULLY BEFORE WRITING **Example/उदाहरण**

1. उत्तर पत्रिकेवर लिहिताना फक्त काळ्या शाईचा पेन किंवा बॉलपेन वापरावा.

Use Only Black ink Pen or Ball pen for writing on this answer sheet.

2. उदाहरणात दर्शविल्याप्रमाणे प्रत्येक प्रश्नाच्या उत्तरासाठी चारपैकी केवळ एक वर्तुळ काळे करावयाचे आहे. एकापेक्षा जास्त वर्तुळे काळी केल्यास ते उत्तर चूक समजण्यात येईल अशा उत्तरास शून्य गुण देण्यात येतील.

Darken ONLY ONE CIRCLE with black for each answer as shown in the example. If you darken more than one circle your answer will be treated as wrong and you will be awarded zero mark for that answer.

3. उत्तरपत्रिकेवर कोणत्याही प्रकारची खाडाखोड करू नये.

Do not make any stray marks on the answer sheet.

4. दिलेल्या चारही पर्यायांचा काळजीपूर्वक विचार करून अचूक पर्याय निवडा. तुम्ही निवडलेल्या पर्यायावर केलेली खूप बदलू नका.

Give a thought to all four options carefully and then encircle the correct answer. Do not change your option.

5. उत्तरपत्रिकेवर स्टॅपल अथवा टाचणी लावू नये.

Don't Staple or Pin on the Answer sheet.

6. खालील माहिती भरण्यासाठी अंक व अक्षरे इंग्रजीत मोठ्या लिपीत लिहावीत.

Please use CAPITAL LETTER of English language for Completing following information.

1. कायम नोंदणी क्रमांक Permanent Registration No.	____	2. आसन क्रमांक Examination Seat No.	____
3. अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	भाजीपाला उत्पादन पदविका	4. अभ्यासक्रम संकेतांक Course Code	____
5. परीक्षा केंद्राचे नाव Examination Centre	____	परीक्षकेंद्र संकेतांक Exam Centre Code	____
6. परीक्षेचा दिनांक Examination Date	____	परीक्षेची वेळ Exam Time	____ ते ____

उत्तरे / ANSWERS

उत्तरपत्रिका क्रमांक / Answer Sheet No.

A 202401

A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D				
1	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	16	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	31	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	46	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
2	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	17	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	32	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	47	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
3	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	18	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	33	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	48	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
4	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	19	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	34	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	49	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
5	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	20	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	35	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	50	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
6	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	21	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	36	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	विद्यार्थ्यांची सही				
7	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	22	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	37	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					पर्यवेक्षकाची सही
8	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	23	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	38	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	मिळालेले गुण				
9	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	24	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	39	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					मूल्यमापन तज्ज्ञ सही
10	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	25	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	40	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
11	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	26	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	41	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
12	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	27	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	42	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
13	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	28	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	43	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
14	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	29	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	44	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					
15	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	30	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	45	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
वस्तुनिष्ठ परीक्षा उत्तरपत्रिका

प्रश्न पुस्तिका क्रमांक

____	____	____	____	____

सूचना : उत्तरे नोंदविण्यापूर्वी कृपया विद्यार्थ्यांनी खाली दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.

PLEASE READ THE INSTRUCTIONS CAREFULLY BEFORE WRITING **Example/उदाहरण**

1. उत्तर पत्रिकेवर लिहिताना फक्त काळ्या शाईचा पेन किंवा बॉलपेन वापरावा.

Use Only Black ink Pen or Ball pen for writing on this answer sheet.

2. उदाहरणात दर्शविल्याप्रमाणे प्रत्येक प्रश्नाच्या उत्तरासाठी चारपैकी केवळ एक वर्तुळ काळे करावयाचे आहे. एकापेक्षा जास्त वर्तुळे काळी केल्यास ते उत्तर चूक समजण्यात येईल अशा उत्तरास शून्य गुण देण्यात येतील.

Darken ONLY ONE CIRCLE with black for each answer as shown in the example. If you darken more than one circle your answer will be treated as wrong and you will be awarded zero mark for that answer.

3. उत्तरपत्रिकेवर कोणत्याही प्रकारची खाडाखोड करू नये.

Do not make any stray marks on the answer sheet.

4. दिलेल्या चारही पर्यायांचा काळजीपूर्वक विचार करून अचूक पर्याय निवडा. तुम्ही निवडलेल्या पर्यायावर केलेली खूप बदलू नका.

Give a thought to all four options carefully and then encircle the correct answer. Do not change your option.

5. उत्तरपत्रिकेवर स्टॅपल अथवा टाचणी लावू नये.

Don't Staple or Pin on the Answer sheet.

6. खालील माहिती भरण्यासाठी अंक व अक्षरे इंग्रजीत मोठ्या लिपीत लिहावीत.

Please use CAPITAL LETTER of English language for Completing following information.

1. कायम नोंदणी क्रमांक Permanent Registration No.	____	2. आसन क्रमांक Examination Seat No.	____
3. अभ्यासक्रमाचे नाव Course Name	फुलशेती व प्रांगणउद्यान पदविका	4. अभ्यासक्रम संकेतांक Course Code	____
5. परीक्षा केंद्राचे नाव Examination Centre	____	परीक्षकेंद्र संकेतांक Exam Centre Code	____
6. परीक्षेचा दिनांक Examination Date	____	परीक्षेची वेळ Exam Time	____ ते ____

उत्तरे / ANSWERS

उत्तरपत्रिका क्रमांक / Answer Sheet No.

A 202401

A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D															
1	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	16	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	31	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	46	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D											
2	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	17	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	32	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	47	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D											
3	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	18	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	33	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	48	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D											
4	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	19	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	34	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	49	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D											
5	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	20	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	35	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	50	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D											
6	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	21	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	36	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	विद्यार्थ्यांची सही															
7	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	22	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	37	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					पर्यवेक्षकाची सही											
8	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	23	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	38	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D									मिळालेले गुण							
9	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	24	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	39	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					मूल्यमापन तज्ज्ञ सही											
10	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	25	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	40	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	मूल्यमापन तज्ज्ञ सही															
11	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	26	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	41	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D					मूल्यमापन तज्ज्ञ सही											
12	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	27	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	42	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D									मूल्यमापन तज्ज्ञ सही							
13	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	28	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	43	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D													मूल्यमापन तज्ज्ञ सही			
14	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	29	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	44	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D																
15	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	30	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	45	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	मूल्यमापन तज्ज्ञ सही															